

Budgetförslag och målöversyn 2025 (2026–2027)

Kommunstyrelsen

Kommunledningsförvaltningen

Mark och Fastighet

Teknisk verksamhet

© Köpings kommun
Antagen av:
Kommunstyrelsen, 2024-05-21, §xx

Innehåll

Uppdrag och ansvarsområde	1
Omvärldsanalys	4
Jämförelser	6
Demografi och volymer	7
Utvecklingsmål - Analys inför 2025.....	9
Lokalförsörjningsplan	10
Ekonomiska förutsättningar kommunledningsförvaltningen	11
Nuläge kommunledningsförvaltningen	11
Översikt planperiod kommunledningsförvaltningen	12
Ekonomiska förutsättningar Mark och Fastighet.....	17
Nuläge Mark och fastighet	17
Översikt planperiod Mark och Fastighet	18
Ekonomiska förutsättningar Teknisk verksamhet	22
Nuläge Teknisk verksamhet	22
Översikt planperiod Teknisk verksamhet	22
Effektiviseringar Kommunfullmäktige.....	27
Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder.....	27
Effektiviseringar kommunledningsförvaltningen	28
Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder.....	28
Effektiviseringar Mark och Fastighet.....	30
Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder.....	30
Effektiviseringar Teknisk verksamhet	31
Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder.....	31
Taxor och avgifter Teknisk verksamhet	33
Investeringar kommunledningsförvaltningen	34
2025.....	34

Investeringar Mark och fastighet.....	35
2025.....	35
2026.....	35
2027.....	36
2028 och framåt	36
Investeringar Teknisk verksamhet	37
2025.....	37
2026.....	40
2027.....	42
2028 och framåt	43

Uppdrag och ansvarsområde

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder arbetet med och samordnar utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor och säkerhetsskyddslagen. Kommunstyrelsen har även särskilda uppgifter som gäller krisberedskap, civilt försvar och krig.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

Förvaltningsorganisation

Kommunledningsförvaltningens grunduppdrag

Kommunledningsförvaltningen arbetar på uppdrag av kommunchefen. Förvaltningen stödjer kommunstyrelsen i att leda en hållbar utveckling i Köping. Förvaltningen leder, styr och utvecklar Köpings organisation och verksamheter. Invånarfokus, goda relationer och mod leder vårt arbete. Ett invånarfokus på vårt grunduppdrag och de dagliga arbetsuppgifterna, Goda relationer med tillitsfullt bemötande och samarbete samt Mod till utveckling och förbättring i verksamheten.

Kommunledningsförvaltningens uppdrag är att:

- Bevaka och påverka utvecklingen i när- och omvärld.
- Bereda sakkunnigt ärenden och ta fram beslutsunderlag till kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.
- Implementera och verkställa kommunstyrelsens beslut.
- Driva på och samordna hela kommunkoncernens verksamhet.
- Skapa arenor för utveckling, samspel, styrning och ledning i kommunen.
- Bedriva uppsikt över kommunens verksamheter.
- Ansvara för styrprinciper och säkerställa koncernens finansiering och budget.
- Tillhandahålla, säkra och utveckla samordnade stödfunktioner

Mark och fastighets grunduppdrag

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning ska främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en långsiktig hållbar livsmiljö för nuvarande och kommande generationer. Kommunstyrelsen ska verka för en god byggnadskultur samt en god stads- och landskapsmiljö. Kommunstyrelsen ska skapa förutsättningar för byggnationer och goda livsmiljöer som bidrar till att vara en attraktiv kommun för invånare och företagare. Kommunstyrelsen ska förvalta kommunens fastigheter, hamnområde och bedriva miljö- och naturvård, långsiktigt och hållbart. Inom Mark och fastighet svarar kommunstyrelsen för:

- bostadsförsörjningsfrågor
- markberedskap, markförvärv och markförsäljningar
- exploateringsfrågor
- markförvaltning av kommunens fastigheter, tomträtter, arrenden och nyttjanderätter, servituts- och avtalsfrågor
- olika anläggningsförvaltning av Köpings hamn
- fastighetsamordning, lokalsamordning och fastighetsprojekt

Denna verksamhet utförs inom Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF).

Teknisk verksamhets grunduppdrag

Inom den tekniska verksamheten svarar kommunstyrelsen för investeringar i, samt drift och underhåll av, kommunens gator, vägar, gång- och cykelvägar, broar, gatubelysning, trafikanordningar, parker, skogar, fordon och industrispår. Kommunstyrelsen ansvarar för handläggning av trafikärenden och arbete med detaljplaner och översiktsplan, handläggning av myndighetsfrågor om trafikreglering, transportdispenser, upplåtelse av offentlig plats, torghandel, flytt av fordon och omhändertagande av skrotbilar. Denna verksamhet utförs av bolaget Västra Mälardalens Energi och miljö (VME).

Omvärldsanalys

Lokalförsörjning

Kommunen har ett stort behov av underhåll som kommer av en upparbetad underhållsskuld de senaste decennierna. De befintliga fastigheterna måste vara funktionella och hållbara för att erbjuda invånarna god välfärdsservice och för att bibehålla kommunens attraktivitet. Behovet av underhåll är högt, särskilt med tanke på åldrande fastigheter vars tekniska livslängd har nåtts. För att möta behovet av verksamhetslokaler för kommunens organisation, inklusive skolor, förskolor och LSS-boenden, krävs samarbete mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och andra berörda förvaltningar. Utmaningen är att tillgodose dessa behov med befintliga resurser, särskilt med tanke på att organisationen fortfarande byggs upp och inte alla tjänster är tillsatta än.

Säkerhet

Säkerhet och trygghet är av central betydelse för kommunens arbete med att skydda mot kriser, olyckor och brott. Det innefattar att säkerställa daglig verksamhet och att förebygga brott enligt lagkrav. En ny lagstiftning om kommuners arbete mot brott från och med 2023 sätter tydliga krav. Dessa inkluderar åtgärder för att förhindra organiserad brottslighet och säkerställa korrekta utbetalningar inom välfärdssystemen. Utöver detta måste kommunen också prioritera informationssäkerheten för att undvika sanktionsavgifter enligt kommande lagar och direktiv. Det är avgörande att resurser avsätts för att uppfylla dessa lagkrav och skapa en trygg miljö för invånare och personal.

Digitalisering

Den digitala utvecklingen fick i samband med Coronapandemin en snabb utveckling. De kommande åren kommer digitalisering vara en viktig fråga för att behålla och höja kvaliteten och servicen i verksamheten, öka kostnadseffektiviteten samt nå framgång i arbetet med de kommungemensamma utvecklingsmålen. Våra invånares förväntningar på oss att leverera enkla och smidiga lösningar ökar. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare och möta framtidens kompetensförsörjning behöver vi fortsätta med den digitala utvecklingen.

Kompetensförsörjning

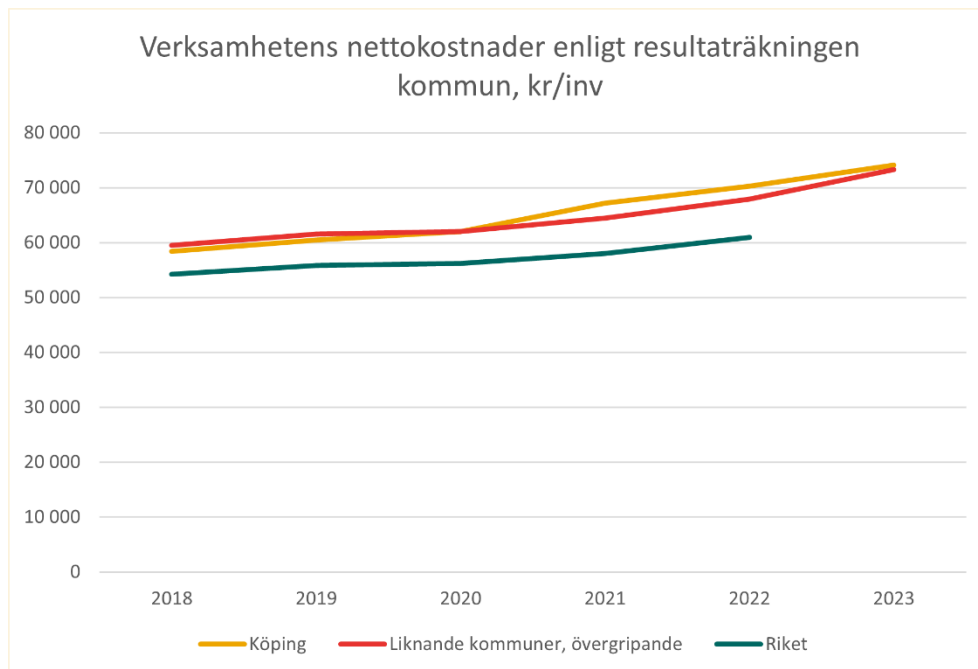
Köpings kommunkoncerns övergripande målsättning är att vara en efterfrågad arbetsgivare där medarbetare och chefer vill stanna och får utvecklas. Utmaningarna för kompetensförsörjningen är många, med exempelvis generationsväxling och fåmansbefattningar som ställer krav på verksamheten och medarbetarens kompetens. Strategiskt viktiga frågor är därför att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens samt att utveckla och behålla de medarbetare som finns i verksamheterna. Som en del i arbetet med kompetensförsörjningen arbetar vi med följande fokusområden: arbetsrätt, arbetsmiljö och hälsa, likabehandling, personal- och kompetensförsörjning, ledarskap, medarbetarskap samt lön och villkor. För att nå framgång med kompetensförsörjningsarbete har en strategisk riktning tagits utifrån tre identifierade utvecklingsområden: fler arbetar mer, arbetar smartare och attraktiv arbetsgivare för att nå vårt grunduppdrag och målbild 2027.

Tillitsbaserad styrning och ledning

Att vara en attraktiv arbetsgivare med fokus på verksamhetsutveckling för invånarnas bästa kräver tillit som grundprincip. Vi har implementerat tillitsbaserad styrning och ledning genom organisationsgrundande principer och en ny styrmodell. Under 2023 antogs styrdokument för medarbetarskap och chef-ledarskap av Kommunfullmäktige, och en uppdaterad lönepolicy är beslutad. Vi fortsätter att implementera tillitsbaserad styrning och ledning i hela organisationen, med olika, situationsspecifika lösningar. Framöver kommer vi att lägga ökat fokus på ledning och uppföljning samt att sätta invånarnas behov i centrum. Att ge medarbetare handlingsutrymme för att använda sin motivation, kunskap och omdöme blir avgörande för vår fortsatta verksamhetsutveckling.

Jämförelser

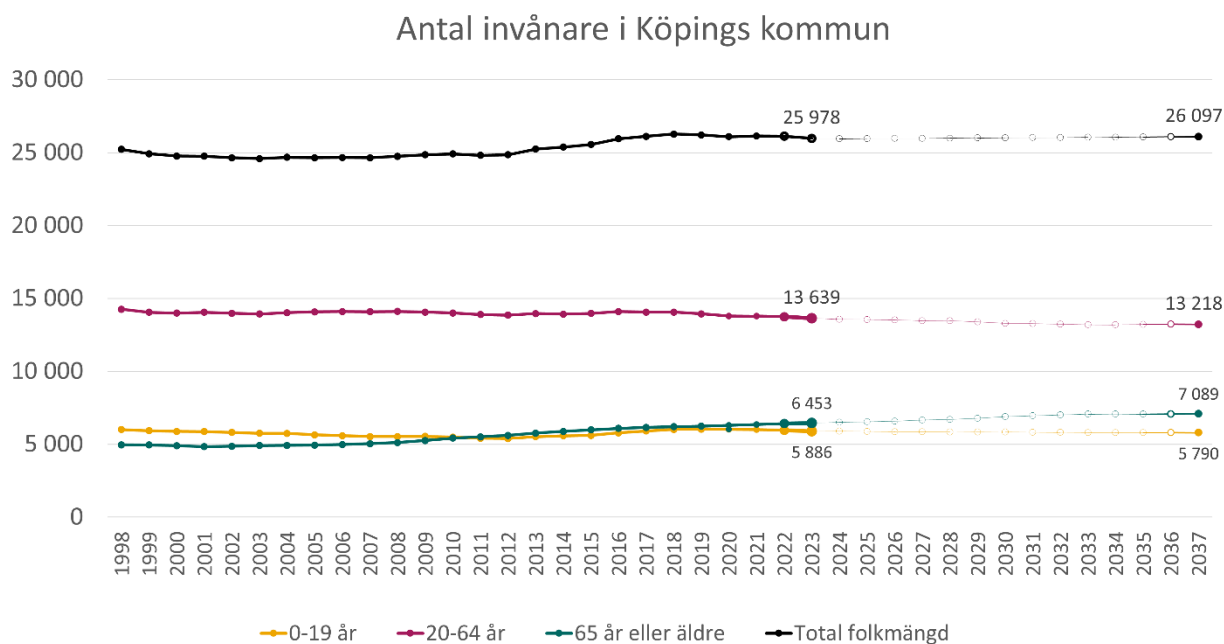
Nettokostnad

Ovanstående tabell visar att Köpings kommun under de senaste åren observerat en trend av ökade nettokostnader per invånare, vilket indikerar en ökad belastning på kommunens finansiella resurser. Denna ökning har placerat Köpings kommun över genomsnittet för både liknande kommuner och riket som helhet. Detta kan tyda på att Köpings kommun har en högre investeringstakt, möter särskilda utmaningar eller har särskilda behov som kräver extra resurser för att tillhandahålla tjänster och stöd till sina invånare.

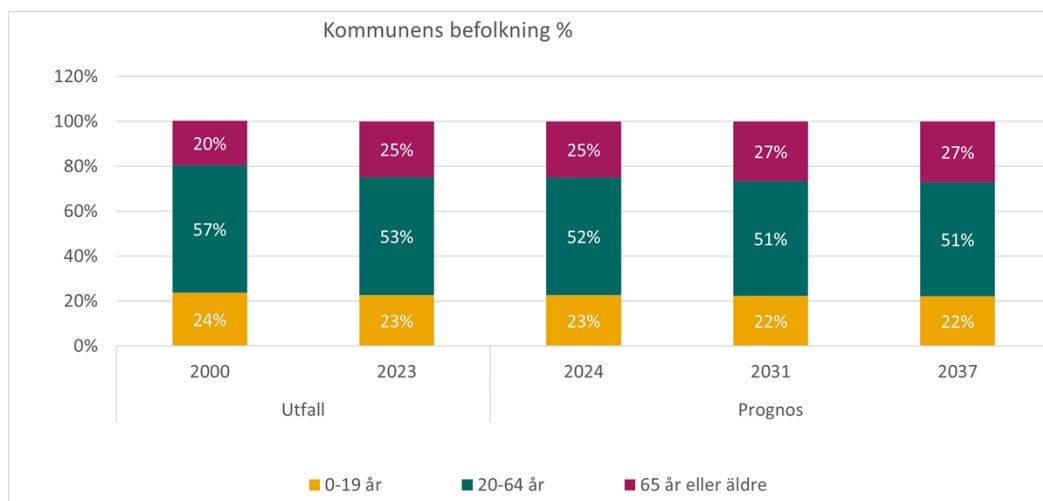
Jämfört med liknande kommuner och det nationella genomsnittet, har Köpings kommun konsekvent haft högre nettokostnader per invånare. Detta kan delvis bero på demografiska, geografiska eller ekonomiska faktorer som är unika för Köping. Det är viktigt att kommunen fortsätter att övervaka och utvärdera sina utgifter och intäkter för att säkerställa en stabil och hållbar ekonomisk situation, samtidigt som man tillhandahåller högkvalitativa tjänster och stöd till invånarna. Genom att identifiera och hantera eventuella utmaningar på ett proaktivt sätt kan Köpings kommun fortsätta att främja välbefinnande och utveckling för alla sina invånare.

Demografi och volymer

Folkmängden i Köping förväntas öka svagt och år 2037 prognosticeras den till knappt 26 097 invånare, vilket är en ökning med knappt 119 invånare (knappt 1 procent) i jämförelse med 2023. Prognosen framåt är en mycket låg tillväxttakt med några individer per år. Helårsprognosen utifrån SCB gjord februari för 2025 är 25 957 invånare.

Den låga befolkningstillväxten i Köping under prognosperioden förklaras främst av att gruppen barn och unga samt de i arbetsför ålder inte förväntas öka, utan snarare förväntas minska. I och med att antalet barn och unga inte förväntas öka är det av stor vikt att följa utvecklingsbehovet av skolor och förskolor, samt bemanningen i dessa verksamheter. I åldersgruppen 80 år och äldre förväntas däremot en ökning under prognosperioden, och är de som kommer att stå för de beräknade kostnadsökningarna under prognosperioden. Försörjningskvoten förväntas för år 2025 uppgå till 0,92 och för år 2037 att uppgå till 0,97. *Försörjningskvot* som nyckeltal beskriver hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv.

Den demografiska förändringen i Köpings kommun kommer att påverka flera verksamheter och kräver strategisk planering för att möta framtidens behov. Ökad efterfrågan på tillgängliga bostäder och särskilda boendeformer för äldre invånare kommer att kräva investeringar i anpassningar av befintliga fastigheter och eventuell nybyggnation. Samtidigt kan det finnas ett behov av att se över utveckling av nya utbildningsprogram, främja yrkesutbildningar och stärka samarbetet mellan skolor och näringsliv för att möta den ökande arbetsbördan för den arbetande befolkningen. Behovet av kulturella och fritidsaktiviteter som riktar sig mot äldre invånare kommer att öka, samtidigt som det är viktigt att fortsätta erbjuda mångsidiga aktiviteter för alla åldersgrupper för att främja en inkluderande samhällsgemenskap. En ökande äldre befolkning kommer att kräva en utvidgning av vård- och omsorgstjänsterna, inklusive äldreboenden, hemtjänst och sjukvård, för att säkerställa tillgänglighet och hög kvalitet på vård och stöd. Genom att förstå och integrera dessa behov i kommunens övergripande planering kan Köpings kommun effektivt möta utmaningarna och säkerställa en hållbar och välfungerande samhällsservice för alla invånare

Bostadsbestånd

Köpings kommun har en liten andel småhus och radhus jämfört med andra kommuner med liknande läge och storlek. Detta märks på efterfrågan på småhustomter som de senaste åren varit relativt stor. Under de senaste fem åren har vi producerat 65 nya småhustomter i Köpings tätort samt 24 i Munktorp. Av dessa återstår 15 tomter i Köpings tätort och 20 i Munktorp. Kommunens tomtkö har för närvarande 81 medlemmar men var som mest uppe i närmare 200. I slutet av 2022 märktes en kraftig minskning av intresset för småhustomter men det börjar vända uppåt igen och vår prognos är att tomterna i Köpings tätort kommer att sälja slut inom två år. Arbetet pågår med detaljplanen för etapp 2 på Ullvi backar vid Skogsledens förlängning för att kunna möta efterfrågan.

Utvecklingsmål - Analys inför 2025

Fullmäktige har fastställt tre utvecklingsmål som fokuserar på utveckling av det lokala samhället och demokratin. Ambitionen är att till 2027 vara en av Sveriges bästa kommuner inom respektive utvecklingsmål. Målgrupperna har efter noggrann nulägesbedömning och analys tagit fram handlingsplaner där strategier och aktiviteter ska bidra till måluppfyllelsen 2027.

Inom utvecklingsmålen planeras och genomförs aktiviteter som är utöver verksamheternas grunduppdrag, där man vill föra in flera perspektiv eller där vi göra något bättre tillsammans med gemensamma resurser.

Aktivitetserna resurssätts så långt det går med befintliga resurser, genom samordning och synergier. Under det senaste året har flera målgrupper sökt extern finansiering för sina aktiviteter för att få framdrift i sina vägval och strategier. Inför 2025 kommer man, med tanke på det ekonomiska läget att lägga ännu större fokus på samarbeten och extern finansiering.

Detta kan innebära att färre aktiviteter kommer att genomföras inom utvecklingsmålen eller att planerade aktiviteter läggs vilande under 2025 till förmån för grunduppdragets genomförande.

Lokalförsörjningsplan

Specifikation investeringsprojekt enligt lokalförsörjningsplanen (antagen Kommunstyrelsen februari 2024).

Ändamål	Syfte och motivering	Budget 2024*	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nybyggnation Nyckelbergsskolan	Nuvarande skola uppfyller inte säkerhetskraven	29,5	150	150				
Skola öster (Fantetorp)	Ny skola, inklusive anpassad skola och idrottshall					30	160	160
Summa		29,5	150	150		30	160	160

**Redan beslutad ram i budget 2024*

Ekonomiska förutsättningar kommunledningsförvaltningen

Nuläge kommunledningsförvaltningen

Nettokostnad, mkr	Utfall jan-feb	Budget jan-feb	Avvikelse jan- feb	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Kommunfullmäktige	0,3	0,6	0,3	3,7	3,9	-0,2
Kommunledningsförvaltningen						
Kommunstyrelsen	0,8	0,8	0,1	5,0	5,1	-0,1
Kommunchef	0,5	0,4	-0,2	2,3	2,6	-0,3
Kommunikationsavdelning	0,3	0,4	0,1	2,6	2,0	0,6
Ekonomiavdelning	2,3	2,3	0,0	13,9	14,1	-0,2
Säkerhetsavdelning	0,5	0,6	0,1	3,4	3,2	0,3
Näringslivsavdelning	0,5	1,0	0,5	6,1	6,1	0,0
Kansliavdelning	2,1	2,3	0,2	12,5	14,0	-1,5
Personalavdelning (inkl. facket)	2,1	1,8	-0,3	11,1	11,9	-0,8
Räddningstjänsten	3,8	3,8	0,0	22,6	23,9	-1,3
Kommunövergripande kostnader	2,1	1,8	-0,4	10,6	12,6	-2,1
Summa	15,0	15,1	0,1	90,0	95,3	-5,3

*Budget 2024 inkl. kapitalkostnader

Under 2024 förväntas budgetavvikelser uppstå inom flera av kommunledningsförvaltningens avdelningar. Positiva avvikelser uppskattas inom säkerhetsavdelningen och kommunikationsavdelningen, vilket totalt beräknas till 0,9 mkr kronor på grund av vakanta tjänster och försäkringskostnader. Å andra sidan prognostiserar kommunchefen en negativ budgetavvikelse på -0,3 mkr, relaterad till ökade konsultkostnader för organisationsöversynen.

Kansliavdelningen redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,5 mkr, där huvudorsaken är de ökade kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag och för dubbla hyreskostnader för rådhuset. Inom personalavdelningen inklusive facket förväntas ett underskott på 0,8 mkr, främst på grund av budgetmässig åtgärd från 100 % till 97,5 % avseende personalbudgeten.

Räddningstjänsten rapporterar också en betydande negativ budgetavvikelse på 1,3 mkr, huvudsakligen till följd av en ökning av kommunbidraget. De kommunövergripande kostnaderna förutspås nå -2,1 mkr, där särskild uppmärksamhet riktas mot löneadministrationen och ökade kostnader för företagshälsovård.

Översikt planperiod kommunledningsförvaltningen

Nettokostnad, mkr	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	3,9	3,7	3,7	3,7	3,7
Kommunledningsförvaltningen					
Kommunstyrelsen	5,4	5,0	5,0	5,0	5,0
Kommunchef	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3
Kommunikationsavdelning	2,4	2,6	2,6	2,6	2,6
Ekonomiavdelning	15,6	13,9	15,2	15,2	15,2
Säkerhetsavdelning	3,0	3,4	4,3	4,3	4,3
Näringslivsavdelning	7,0	6,0	8,2	8,2	8,2
Kansliavdelning	16,4	12,2	14,1	14,1	14,1
Personalavdelning (inkl. facket)	12,0	11,1	14,1	14,1	14,1
Räddningstjänsten	21,9	22,6	24,6	24,6	24,6
Kommunövergripande kostnader	13,8	10,6	13,5	13,5	13,5
Summa, mkr	99,8	89,7	103,9	103,9	103,9
*Utfall 2023 inkl. kapitalkostnader och lönekomensation *Budget 2024 exkl. kapitalkostnader och lönekomensation					

Förändring, mkr	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Lagstiftning, delsumma	3,4		
1. Säkerhet - Informationssäkerhetssamordnare	0,9		
1. Kansli – Bostadsanpassningsbidrag	0,5		
1. Räddningstjänst - Kommunbidrag	2,0		
Övrigt, delsumma	10,8		
2. Ekonomi - E-handel	1,3		
2. Kansli - Ökade driftskostnader (intern post, e-arkiv, licensavg, system)	1,4		
2. Kommunövergripande - Lön på konto VMKF	1,1		
2. Kommunövergripande - Friskvård 90 % nyttjandegrad	0,2		
2. Personal - Hyra folketshus facket	0,2		
3. Kommunövergripande - Företagshälsovård inkl. hyra	1,0		
3. Kommunövergripande – Medarbetarundersökning	0,6		
3. Personal - Digitalisering	0,5		
3. Personal - HR-stöd till chefer och ledarutveckling	2,3		
3. Näringsliv - Forum underhåll, inventarier, ökade kostnader	2,2		
Summa, mkr	14,2		
Procentuell förändring mot budget 2024	15,8%	0%	0%

Lagstiftning prioritet ett

Säkerhet - Informationssäkerhetssamordnare

För att förbättra Köpings kommuns informationssäkerhet i en tid präglad av ökade globala hot och lagkrav, är det av högsta prioritet att vi omvärderar våra insatser och inriktning med hänsyn till det nationella och regionala säkerhetsläget.

Enligt lagkrav måste kommunen upprätthålla god informationssäkerhet. En revision utförd av KPMG visar att vi har en betydande eftersläpning inom detta område, vilket innebär att vi riskerar sanktionsavgifter enligt NIS2-direktivet. Lagen träder i kraft den 1 januari 2025. Enligt NIS2-direktivet har samhällsviktiga företag sex huvudsakliga skyldigheter gällande informationssäkerhet, och det är nödvändigt att vi anmäler oss till tillsynsmyndigheten och arbetar strukturerat och riskbaserat med informationssäkerhet enligt vedertagna standardiserade ramverk, såsom ISO 27000-standarden eller motsvarande.

För närvarande har Köpings kommun inga centrala resurser avsatta för detta arbete, men det är avgörande att vi agerar för att undvika sanktioner och säkerställa en effektiv informationssäkerhet som uppfyller lagkraven.

Kansli - Bostadsanpassningsbidrag

Trots att budgeten förblivit oförändrad under flera år, har kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag ökat de senaste två åren. En trolig orsak är en ökad efterfrågan på bidrag under perioder av ekonomisk utmaning. För att möta den ökade efterfrågan och uppfylla de lagstadgade kraven enligt Lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag, vilka ålägger kommunen att tillhandahålla sådana bidrag, krävs ytterligare 0,5 miljoner kronor till budgeten för 2025.

Räddningstjänsten Kommunbidrag

Inför 2024 ökade kommunbidraget till räddningstjänsten med 1,8 miljoner kronor. För det kommande året, 2025, förväntas ytterligare en ökning av kommunbidraget. Det är viktigt att notera att kommunens ansvar för att tillhandahålla resurser till räddningstjänsten delvis regleras av Räddningstjänstlagen (1986:1102), vilken fastställer riktlinjer för organisationen av räddningstjänsten och dess åtaganden för att skydda medborgarna och deras egendomar vid olyckor och kriser.

Övrigt prioritet två

Ekonomi - E-handel

Kommunen planerar att implementera ett e-handelssystem integrerat i vårt befintliga ekonomisystem för att effektivisera inköpsprocessen för våra anställda. Genom att införa detta system kommer våra medarbetare att kunna göra inköpsbeställningar direkt i systemet, vilket kommer att minska manuella administrativa uppgifter och fysisk handel och göra inköpsprocessen smidigare, mer transparent och effektivare.

Denna satsning förväntas inte bara optimera vår interna arbetsprocess utan också förbättra vår ekonomiska hantering och kontroll över inköp, men även öka vår avtalstrohet för att undvika böter eller skadestånd. För att genomföra E-handel beräknar en driftkostnad på cirka 0,8 mkr samt 0,5 kronor i implementeringskostnader, totalt 1,3 mkr. En aktuell analys av VMKF visar att

kommunen kan förvänta sig en kostnadsbesparing på 1,3 miljoner kronor genom en minskning av inköpskostnaderna med 0,5 % av kommunens externa inköp.

För närvarande saknar kommunledningsförvaltningen avsatta budgetmedel för införandet av e-handelssystemet. En konsekvens av att budgetmedel inte tilldelas kan innebära att implementerings- och driftkostnader behöver fördelas ut till samtliga förvaltningar baserat på en fördelningsnyckel.

Kansli – Ökade driftskostnader (Internpost, e- arkiv, licensavg, system)

Under 2023 tecknades ett nytt avtal för posthantering inom kommunkoncernen. Denna förändring har medfört ökade kostnader för den **interna posthanteringen** på grund av inflation och nya avtalsvillkor. Trots dessa förändringar har ingen anpassning av budgeten genomförts för att kompensera för de ökade kostnaderna. Detta förväntas leda till en ökning av de interna postavgifterna med 0,3 miljoner kronor.

Övergången till digitala handlingar inom nämnder och styrelser har lett till en ökning av antalet användare, vilket har resulterat i höjda licensavgifter för **systemet w3d3**. De nuvarande licensavgifterna uppgår till cirka 0,2 miljoner kronor. Tidigare har underskott kunnat täckas genom omfördelning av budgetposter, men detta alternativ är inte längre möjligt.

Vidare har beslutet om att anställa en e-arkivarie har lett till ökade kostnader för arkivtjänster. Inledningsvis täcktes dessa kostnader genom omfördelning av budgetposter, samt genom att VMKF återbetalade en viss procent i slutet av året när ingen rekrytering hade skett. Efter att e-arkivarien har rekryterats och tillträtt tjänsten från och med april 2024, krävs en budgettilläggning på 0,6 miljoner kronor för att täcka kostnaderna för **arkivarien och e-arkivet**.

För att möjliggöra säker **digital kommunikation** mellan kommunens verksamheter och andra aktörer är **SEFOS nödvändigt**. Även om ingen budget tidigare har tilldelats kommunledningsförvaltningen för detta ändamål, bedöms det vara mer effektivt att centralisera inköpet av tekniken för att säkerställa en enhetlig och säker implementering. Kostnaderna för detta uppgår till 0,3 miljoner kronor.

Kommunövergripande - Lön på konto

Kommunen betalar till VMKF per lönekuvert och lönehantering. Budgeten för denna kostnad har alltid varit underbudgeterad. För 2024 är den underbudgeterad med 0,9 mkr, och inför 2025 förväntas ytterligare ökning.

Kommunövergripande - Friskvårdsbidrag

Friskvårdsbidraget används mer och mer nyttjande graden har legat på ca 90% och beräknas bestå kommande år. En ramförstärkning på 0,2 mkr behövs därför för att inte ha en obalanserad post.

Personal - Hyra folketshus facket

Hyran för Folkets hus ökar årligen för de lokaler som Kommunal och Sveriges lärare nyttjar.

Övrigt prioritet tre

Kommunövergripande - Företagshälsovård inkl. hyra

Med den nuvarande utformningen inkluderar avtalet för företagshälsovård kostnader för lokalhyra som inte är budgeterad i den nuvarande budgeten. Vidare har de övergripande kostnaderna för företagshälsovården ökat till följd av införandet av en rehab samordnare i det nya avtalet, samt att vissa kostnader som tidigare fördelades till förvaltningarna nu inte längre görs. Dessa kostnader inkluderar exempelvis utgifter för läkarbesök och rehabiliteringssamtal.

Kommunövergripande - Medarbetarundersökning

Regelbundna medarbetarundersökningar ger möjlighet att styra mot bra resultat genom att ge förutsättningar för en arbetsmiljö som medför ett starkt medarbetarengagemang. De resultat som framkommer från medarbetarundersökningarna används som en utvärdering av hur verksamheten kan skapa, tillvarata och upprätthålla en arbetsmiljö som medför ett medarbetarengagemang som bidrar till verksamhetsutvecklingen. Vart annat år genomförs en större medarbetarundersökning för kommunkoncernen som däremellan följs upp av mindre mätningar för chefers möjlighet att styra arbetet med resultatet i rätt riktning.

Personal - Digitalisering

Stegvis effektivisering av administration och organisation uppnås genom digitalisering. Utvecklingen av AI-lösningar kräver användning av befintliga relevanta lösningar och anpassning till prioriterade behov för att förbättra evidensbaserade beslut. Ramökning begärs på grund av ökade driftkostnader för digitala verktyg.

Ökad service till både interna och externa kunder och förbättrad tillgång till alternativa arbetssätt främjas. Arbetet med helhetslösningar för hela koncernen är nödvändigt.

Personal - HR-stöd till chefer och ledarutveckling

Chefer inom organisationen efterfrågar alltmer stöd och styrning från HR. Det är av stor vikt att förstärka personalavdelningen för att möta dessa behov, särskilt med tanke på den nuvarande konjunkturen och omstruktureringar som leder till personalminskningar. Att tillhandahålla HR-stöd i tidiga skeden kan minska kostnaderna för juridiska överträdelser och avtalsbrott samt främja en ökad överensstämmelse med lagar och avtal samt en rättvis behandling inom organisationen genom tidig hantering av felaktigheter, vilket i sin tur kan undvika arbetsrättsliga konsekvenser för såväl individer som organisationen. En tydligare kommunikation kring tillåtna beteenden kan dessutom bidra till en förbättrad arbetsmiljö.

HR-stödet kan även spela en avgörande roll i rekryteringsprocesser. För närvarande har HR svårigheter att tillhandahålla tillräckligt stöd åt chefer i olika rekryteringsaktiviteter. Den befintliga rekryteringsenheten behöver tilldelas resurser för att hantera både strategiska och operativa aspekter framåt. Organisationen står även inför utmaningar när det gäller att hitta efterfrågad arbetskraft, särskilt med tanke på den demografiska utvecklingen som resulterar i färre personer i arbetsför ålder. Mer uppmärksamhet måste därför ägnas åt det strategiska arbetet med rekrytering, inklusive kvalitetssäkring av processen. Att vara en attraktiv arbetsgivare handlar inte enbart om löner och förmåner, utan också om att erbjuda utvecklingsmöjligheter för chefer och ledare. För att uppnå ett hållbart ledarskap inom organisationen är det

viktigt att chefer har möjlighet att utvecklas och växa i sina roller. Några viktiga aspekter att beakta inkluderar enheter för likartad utbildning, verksamhetsutveckling och närhet till medarbetarna samt tillsatsbaserad förvaltning. Dessutom behöver arbetet med att ge cheferna en solid grund upphandlas på nytt, särskilt med tanke på tidigare pausade initiativ på grund av resursbrist.

Kompetensutveckling för chefer är en investering som ger långsiktiga fördelar. Genom att erbjuda möjligheter till utveckling och skapa en attraktiv arbetsmiljö kan vi behålla kompetenta chefer och bygga en framgångsrik organisation. För att ytterligare förbättra arbetsmiljön bör HR även kunna stödja cheferna i arbetet med att främja hälsosamma beteenden, vilket leder till bättre hälsa och minskad sjukfrånvaro. Genom att främja friskvårdsarbete kan organisationen minska sjuktalet och därmed sänka kostnaderna, där en minskning med cirka 2 procentenheter kan innebära drygt 9 mkr i besparingar. I sammanfattning är ett effektivt HR-stöd till chefer avgörande för att skapa en välfungerande organisation med nöjda medarbetare och minskade kostnader.

Näringsliv Forum - Underhåll, inventarier, ökade kostnader

För att öka beläggningen av externa hyresgäster avseende konferenser och kvällsproduktioner och därmed öka intäkterna krävs ett större underhåll samt investeringar i teknik för att möta kraven från externa hyresgäster. Pågående organisationsöversyn kan eventuellt tydliggöra Forumets drift och dess roll inom förvaltningen. I det fall Forumet är i behov av fortsatt drift är det högaktuellt med att se över dess underhåll, inventarier och ökade kostnader för att möta de förväntningar som finns. De generella ökade kostnaderna för Forumets möteslokaler och kök inför 2025 beräknas uppgå till 0,3 mkr. När det gäller underhållet av Teater Forum, är ridån trasigt och kan inte användas fullt ut, vilket har påpekats av bokningsbara produktionsbolag. Dessutom är scengolvet och väggarna slitna och behöver målas om. Kostnaden för detta beräknas uppgå till 0,6 mkr. Slitage och skador på möbler, ljud- och ljusutrustning samt stolar i Teater Forums salong har börjat bli märkbara. Det krävs renovering av dessa och det kan även vara nödvändigt att delar eller hela beståndet måste bytas ut vilket beräknas uppgå till 1,3 mkr.

Ekonomiska förutsättningar Mark och Fastighet

Nuläge Mark och fastighet

Nettokostnad, mkr	Utfall jan-feb	Budget jan-feb	Avvikelse jan-feb	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Fastighetsadministration	5,4	5,6	0,2	33,7	36,7	-3,0
Förvaltningsfastigheter	0,9	0,9	0,0	-2,3	-2,3	0,0
Skolfastigheter	7,5	10,9	3,7	54,7	69,7	-15,0
Daghem och förskola	2,5	2,5	0,0	6,5	12,5	-6,0
Fritidsfastigheter	5,4	5,4	0,0	11,3	11,3	0,0
Avräkning KBAB service	5,4	0,0	-5,4	0,0	0,0	0,0
Fysisk och teknisk planering, bostadsförbättringar	0,0	0,5	0,6	1,8	1,4	0,4
Miljö, hälsa, hållbarutveckling	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Arbetsområde och lokal	0,2	-0,3	-0,5	-6,7	-6,7	0,0
Hamnverksamhet	-3,6	-4,0	-0,4	-17,6	-17,6	0,0
Bostadsverksamhet	-1,1	-0,7	0,4	-3,9	-3,9	0,0
Summa	22,5	20,9	-1,6	77,5	101,1	-23,6

*Budget 2024 inkl. kapitalkostnader

Per den sista februari 2024 bedöms helårsprognosen uppgå till en negativ avvikelse om -23,6 mkr.

Inom förvaltningsadministrationen förväntas ett underskott om 3,0 mkr, vilket huvudsakligen beror på ökade kostnader för el, värme och vatten samt ökade utgifter för löpande underhåll.

För skolfastigheterna prognostiseras ett underskott på 15,0 mkr, främst relaterat till åtgärder för att iordningställa utemiljön vid Nyckelbergsskolan, inklusive utrustning på skolgården.

Inom daghem- och förskolefastigheterna förväntas kostnaderna för sanering och markarbete i samband med etableringen av den nya förskolan Trädet på Kristinelund överskrida budgeten med -2,0 mkr. Dessutom förväntas utgifter för att iordningställa utemiljön, inklusive skolgård och liknande, uppgå till -4,0 mkr.

Översikt planperiod Mark och Fastighet

Nettokostnad, mkr	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Fastighetsadministration	0	33,7	33,7	33,7	33,7
Förvaltningsfastighet	0,9	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Skolfastigheter - Driftkostnader under byggnationer - Förstudie utifrån lokalförsörjningsplan - Nyckelbergsskolan, hyra moduler - Rivning Nyckelbergsskolan	64,4	52,6	62,6	42,6	42,6
Daghems- och förskolefastigheter	27,0	4,6	4,6	4,6	4,6
Fritidsfastigheter	31,4	7,1	7,1	7,1	7,1
Avräkning KBAB-service	0	0	0	0	0
Fysisk och teknisk planering och bostadsförsörjning - Utredningar detaljplaner - MEAG-tomten	2,5	1,5	33,5	23,5	3,5
Miljö, hälsa, hållbarutveckling -Dagvattenhantering - Bekämpning av invasiva arter - VA-planering	0,0	0,1	1,9	1,6	0,9
Arbetsområde och lokal	1,5	-7,6	-7,6	-7,6	-7,6
Hamnverksamhet	-11,8	-18,3	-18,3	-18,3	-18,3
Bostadsverksamhet	-2,8	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Summa, mkr	113,1	67,3	111,0	80,7	60,0

*Utfall 2023 inkl. kapitalkostnader och lönekompensation

Förändring, mkr	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Driftpåverkan lokalförsörjningsplan, delsumma (även engångskaraktär)	2,5		
Driftkostnader under byggnationer	1,0		
Förstudier utifrån Lokalförsörjningsplan	1,5		
Lagstiftning, delsumma	1,8	-0,3	-0,7
Dagvattenhantering	0,7	-0,3	
Bekämpning av invasiva arter	0,4		
VA-planering	0,7		-0,7
Övrigt, delsumma	27,0	-30,0	-20,0
MEAG-tomten, sanering och rivning	30,0	-10,0	-20,0
Utredningar detaljplaner	2,0		
Nyckelbergsskolan, hyra moduler	7,5		
Rivning Nyckelbergsskolan		-20,0	
Summa, mkr	43,8	-30,3	-20,7
Procentuell förändring mot budget 2024	64,9%	19,9%	-11%

Prognosen kan komma att förändras beroende på om rivningen av Nyckelbergsskolan kommer igång 2024 eller 2025 beroende på när saneringen blir klar inför modulerna.

Driftpåverkan lokalförsörjning

Driftkostnader och förstudier

Kommunens fastighetsbestånd utgör en central framtidsfråga för att kunna tillhandahålla invånarna lämpliga lokaler för bland annat skolgång och särskilda boenden för äldre. Behovet av ökat underhåll för kommunens fastigheter är påtagligt, särskilt med tanke på att en betydande del av dem är äldre och har nått sin tekniska livslängd. Denna situation är av högsta vikt för kommunen. Flera kommuner, inklusive Köpings kommun, står inför liknande utmaningar gällande åldrande fastigheter och ökade underhållsbehov.

Behovet av verksamhetslokaler för den kommunala organisationen, såsom grundskolor, förskolor och LSS-boenden, kräver att samhällsbyggnadsförvaltningen i samarbete med andra berörda förvaltningar i kommunen planerar och skapar förutsättningar för nybyggnationer. Utmaningen ligger i att tillgodose kommunens behov med de befintliga resurser som förvaltningen har till sitt förfogande. Dessutom krävs fortsatt arbete kring gränssnitt, ansvar och roller gentemot andra förvaltningar och bolag, med tanke på att organisationen fortfarande är under uppbyggnad och alla tjänster ännu inte är tillsatta.

En övergripande underhållsplan för fastighetsbeståndet är nästan färdigställd. Denna plan visar tydligt på det omfattande underhållsbehovet baserat på fastigheternas tekniska status.

Lagstiftning

Dagvattenhantering

Enligt lag är varje fastighetsägare primärt ansvarig för att hantera sitt eget dagvatten så att det inte skadar omgivande fastigheter. Kommunen äger betydande naturområden i närheten av privata bostäder och arbetar för att förebygga vattenskador genom att underhålla diken och vattenledningar. Det senaste årets extrema väderförhållanden med omfattande nederbörd har tydligt visat områden där lokalbefolkningen löper hög risk för översvämningar.

Detta innebär dels behovet av en inventering och utvärdering av befintliga diken och ledningar för att identifiera potentiella riskområden, dels genomförande av omedelbara underhållsåtgärder för att förebygga framtida översvämningar. Eftersom dagvattenhantering tidigare inte varit en prioriterad del av verksamheten har markenheten inte tillgång till egna resurser för att hantera dessa frågor, vilket kräver inköp av tjänster.

Med tanke på att extrema väderförhållanden förväntas bli allt vanligare är det nödvändigt att avsätta utrymme i driftbudgeten för att kunna förebygga och hantera problem relaterade till dagvatten. Konsekvensen av att inte vidta åtgärder kan innebära allvarliga problem med översvämmade områden, vilket i sin tur kan leda till skadeståndsanspråk.

Bekämpning av invasiva arter

Sveriges kommuner spelar en betydande roll i arbetet med invasiva arter, både genom skötsel av ytor och som tillsynsmyndighet. Som fastighetsägare har kommunen

ansvaret för att bekämpa invasiva främmande växter på den kommunala marken, vilket följer av förbudet i EU-förordningen mot avsiktlig spridning av sådana arter. Om kommunen upptäcker att en invasiv främmande art från EU-förteckningen växer på den kommunala marken är den således skyldig att bekämpa arten. Arbetet har tidigare finansierats med LONA-bidrag från staten, men dessa har nu upphört.

Köpings kommun har tidigare genomfört inventeringar av de invasiva arterna jättebalsamin och jätteloka, två arter som fastighetsägare är skyldiga att bekämpa. Jätteloka kan utan bekämpning bilda täta bestånd som tränger ut annan vegetation, och dess växtsaft kan orsaka svåra brännskador på huden. Jättebalsamin kan också bilda omfattande bestånd och anses vara en av de mest problematiska invasiva arterna i Sverige på grund av dess kraftiga spridningsförmåga.

Budgeten för naturvård är begränsad till 0,1 mkr, vilket täcker driftskostnaderna för torpet och dess omgivning i Norska hagar. För att kunna fortsätta bekämpningen av invasiva arter på den kommunala marken, begär samhällsbyggnadsförvaltningen 0,4 mkr för år 2025. Konsekvenserna av att inte vidta åtgärder kan bli mycket kostsamma, då problemet med invasiva arter kan eskalera om de inte bekämpas regelbundet.

VA-planering

Kommunens arbete med VA-planering dokumenteras delvis i VA-planen för Köpings kommun 2010–2025. Denna plan antogs av kommunfullmäktige år 2011 och reviderades under 2013. Utförandet enligt planen sker genom kommunens VA-grupp, vilken utgörs av ett samarbete mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och VA-avdelningen hos Västra Mälardalens Energi & Miljö. Syftet med VA-planen är att erbjuda en heltäckande långsiktig planering för vatten- och avlopps försörjningen i kommunen utanför nuvarande verksamhetsområde. Särskilt fokus har lagts på att hitta långsiktigt hållbara lösningar för kommunens tätbebyggda fritidshusområden.

VA-gruppen identifierar ett behov av att revidera VA-planen, dels med tanke på förändringar i de berörda bostadsområdena, dels på grund av att gruppen erhåller flera frågor och önskemål om förbättringar av husens vatten- och avloppsstandard. Enligt VA-planen tillåts generellt inga förbättrande åtgärder på enskilda avlopp, eftersom den föreskriver att vatten- och avlopps försörjning ska ske antingen genom anslutning till det kommunala ledningsnätet eller genom lokala gemensamhetsanläggningar. En revidering av VA-planen syftar till att undersöka, inventera och föreslå möjliga VA-lösningar som är miljö- och hälsomässigt hållbara utifrån de olika förutsättningarna i fritidshusområdena. En uppdaterad VA-plan förväntas bli mer flexibel när det gäller att förbättra VA-standarden i fritidshusområdena, vilket också innebär bättre service och fler anpassningsbara lösningar för invånarna.

En del av kommunens VA-planering behöver även redovisas i en vattentjänstplan enligt Lagen om allmänna vattentjänster 6 a §, vilken trädde i kraft den 1 januari 2023. Vattentjänstplanen ska bland annat innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som krävs för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning vid skyfall.

Enligt lagkrav ska kommunen ha en vattentjänstplan. För att möjliggöra framtagandet av en reviderad VA-plan och upprättande av en vattentjänstplan, ansöker vi om 0,7 mkr för att kunna ta in extern konsult hjälp mellan åren 2025 och 2026.

Övrigt

Meag-tomten

Förvärvet av MEAG-tomten (Sjötullen 1:50), avsedd för framtida industriändamål, kräver först rivning av befintliga byggnader och sanering av marken. De nuvarande uppskattningarna belöper sig till cirka 102 mkr (beräkningen är baserad på 2021 års kostnadsnivå, vilket medför en osäkerhetsfaktor med tanke på prisförändringar sedan dess) för rivning, sanering och anläggning av industriområdet. Det rör sig om cirka 72 500 m² mark och 24 500 m² byggnader. Marken kräver omfattande sanering på grund av tidigare verksamheters påverkan. Detta innebär att avsätta medel om 30 mkr behövs inför 2025 där medel sedan minskas till 20 mkr inför 2026 och därefter krävs investeringsmedel för uppbyggnad.

Markförsörjning – utredningar detaljplaner

Inför framtiden är det viktigt att kommunen ökar sitt markinnehav. Att ha strategisk mark är en viktig pusselbit i kommunens fortsatta utbyggnad. Därför är det viktigt att fortsätta göra strategiska markköp där marken direkt kan exploateras eller fungera som bytesmark i en markaffär inför kommande exploateringar.

Planläggning av mark attraktiv för boende och verksamheter är en av de viktigare frågorna för Köpings kommun och därmed för samhällsbyggnadsförvaltningen. För att vara en attraktiv kommun för boende måste vi kunna erbjuda nuvarande kommuninvånare miljöer och utbud av kommersiell, offentlig service och fritidsaktiviteter så att de väljer att bo kvar. För att locka nya människor att vilja bosätta sig i Köpings kommun behövs dessutom ett bra utbud av bostäder och tomter för nybyggnad som uppfattas som attraktiva. För att ge utvecklingsmöjligheter för befintligt näringsliv och möjlighet att locka nya etableringar behövs mark i rätt lägen som motsvarar marknadens önskemål.

För att kunna utarbeta detaljplaner krävs att flera undersökningar beställs, såsom geotekniska förutsättningar och dagvattenförhållanden. Tidigare kunde dessa kostnader täckas av investeringsmedel, men enligt nya redovisningsregler ska de nu finansieras med driftmedel. Sedan denna förändring infördes har vi inte haft någon särskild budget för dessa undersökningar, vilket inneburit att de har fått finansieras med medel avsatta för drift och underhåll av kommunens mark. För att kunna fortsätta planera ny mark för bostäder, verksamheter osv. behöver markenheten 2,0 mkr för undersökningar. Annars riskerar vi att inte kunna planera ny mark i samma takt eller att drift och skötsel av kommunens mark minskar med cirka 30 %.

Nyckelbergsskolan, hyra moduler

Under tiden Nyckelbergsskolan rivs och nya skolan är klar behöver det hyras moduler till eleverna.

Rivning Nyckelbergsskolan

Rivning av Nyckelbergsskolan påbörjas under hösten 2024, beroende på när saneringen blir klar.

Ekonomiska förutsättningar Teknisk verksamhet

Nuläge Teknisk verksamhet

Nettokostnad, mkr	Utfall jan-feb	Budget jan-feb	Avvikelse jan-feb	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Väg- o järnvägsnät, parkering	8,3	8,2	-0,1	35,5	36,2	-0,7
Parker	3,4	3,4	-0,0	17,6	17,6	0,0
Totalförsvär samhällsskydd	0,2	0,2	-0,0	1,3	1,3	0,0
Gemensam administration	0,2	0,2	-0,0	0,5	0,5	0,0
Kommersiell verksamhet	0,0	0,0	-0,0	0,1	0,1	0,0
Buss, bil, spårbar trafik	0,4	0,4	-0,0	2,2	2,2	0,0
Summa	12,5	12,3	-0,1	57,1	57,8	-0,7

*Budget 2024 inkl. kapitalkostnader

Teknisk verksamhet prognostiserar en avvikelse för 2024 på -0,70 Mkr. Avvikelsen beror på överflyttad verksamhet från kultur och fritid utan full kostnadstäckning. Tabellen ovan är inklusive kapitalkostnader.

Översikt planperiod Teknisk verksamhet

Nettokostnad, mkr	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Gemensam administration	0,8	0,4	0,37	0,37	0,37
Totalförsvär samhällsskydd	0,9	1,3	1,52	1,52	1,52
Miljö/Hälsa hållbarhetsutveckling	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Väg- och järnvägsnät, parkering	46,4	32,9	38,11	38,11	38,11
Parker	18,4	17,1	18,04	18,04	18,04
Kommersiell verksamhet	0,2	0,0	0,01	0,01	0,01
Buss bil spårbar trafik	0,0	2,2	2,26	2,26	2,26
Summa, mkr	66,7	53,7	60,32	60,32	60,32

*Utfall 2023 inkl. kapitalkostnader och lönekomensation *Budget 2024 exkl. kapitalkostnader och lönekomensation

Förändring, mkr	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Övrigt, delsumma	6,58		
Ordinarie drift	0,7		
Elkostnad industrispår	0,05		
Dagvatten	0,24		
Brandvatten	0,24		
Masshantering	0,68		
Brounderhåll	0,10		
Trygghet och trivsel	0,30		
Beläggningsunderhåll	0,95		
Ökat resursbehov	2,30		
Gatubelysningsnät	0,25		
Utökad verksamhet	0,64		
Kollektivtrafik	0,10		
Skrotbilar	0,03		
Summa, mkr	6,58		
Procentuell förändring mot budget 2024	12 %		

VME:s områden expanderar med Köpings kommuns planerade exploatering av gatuyta, grönyta och lekplatsyta. Interna resurser används för drift av gator, parker och skogar, medan externa entreprenörer anlitas för säsongsbetonade uppgifter som gräsklippning och vinterväghållning.

Gatu- och parkavdelningen kommer att realisera ett antal större projekt under de närmsta åren, Stora gatan, Åpromenaden och inre hamnen. Alltmer anlitas konsulter med spetskompetens som komplement till avdelningens egen personal. Detta ställer höga krav på avdelningen att tillhandahålla mer omfattande kontrakthandlingar jämfört med när arbetet bedrivs i egen regi. Avdelningen behöver därför öka sina färdigheter inom projektledning och entreprenadjuridik.

Underhållsbehovet för kommunens åldrande broar ökar, vilket leder till reinvesteringar och ökade underhållsåtgärder. VME fortsätter arbetet med Åpromenaden. En geoteknisk undersökning av sträckan mellan Nygatan och Järnväggsgatan är under granskning. Nästa steg är att ta fram ett gestaltningsförslag som kan ligga till grund för vidare arbete med projektering och genomförande.

Övrigt

Ordinarie drift

Gatu- och parkdrift har påverkats starkt av ökade utgifter för material, maskiner och transporter. Utöver kostnadsökningar har verksamheten förlorat resurser från kommunens Servicelag, som arbetat med bland annat skräpinsamling, tömning av hundtunnor, gräsröjning och snöskottning. Effekten av resursminskningen innebär

mindre utfört underhållsarbete på kommunens gator och i parker. Detta medför högre driftkostnader och underhållsskuld för kommunen.

Elkostnad industrispår

En ökad elkostnad har uppkommit på industrispåret. Då denna kostnad inte har ingått i vår ram tidigare, behöver den justeras uppåt.

Dag- och brandvattenavgift

Ram för dag- och brandvatten följer i dagsläget inte vatten- och avloppstaxan, vilket medför att vi årligen får en negativ avvikelse jämfört med budget. Utifrån kända förutsättningar våren 2024 äskar vi 0,24 Mkr för respektive avgift. Vårt förslag är att ramen för dag- och brandvatten följer beslutad vatten- och avloppstaxa i fortsättningen.

Masshantering

För att uppnå ett av VME:s grundläggande mål och effektivt kunna återvinna och förädla material på ett miljövänligt och kostnadseffektivt sätt, äskar vi medel för vår masshanteringsverksamhet. En del av denna process innefattar produktion av jord och grusmaterial som kan återanvändas i verksamheten. En önskan är att anställa en anläggningsansvarig för vårt mellanlager och senare investera i ett sorteringsverk för grus och jord. Genom att expandera verksamheten i egen regi förväntas effekten bli minskat behov av slutdeponering av schaktmassor, vilket resulterar i en positiv kostnadseffekt.

Brounderhåll

Ett stort underhållsbehov förekommer på kommunens broar, på grund av hög ålder. För att behålla broarnas skick äskar vi större ram.

Trygghet och trivsel

Under de senaste åren har vi sett en ökning av incidenter som har påverkat tryggheten och trivseln för våra medborgare. Detta har lett till en minskad känsla av säkerhet och välbefinnande, vilket i sin tur har påverkat livskvaliteten för våra invånare.

För att motverka detta behöver vi prioritera åtgärder som kan förbättra tryggheten och trivseln i våra offentliga miljöer. Detta kan inkludera allt från att förbättra belysningen i parker och på gator, till att förbättra tryggheten på grönområden, platser för fritidsaktiviteter och motionsspår.

Beläggningsunderhåll

På grund av tidigare besparingsbeslut för beläggningsunderhåll kommer en del av kommunens infrastruktur försämrats i snabb takt. Vi ser ett ökat underhållsbehov på grund av väderförhållanden och ökad trafik. En ökad ram skulle effektivt motverka en del av dessa problem och säkerställa att kommunens vägar och trottoarer är säkra och underhållna. Detta skulle inte bara förbättra säkerheten för alla som använder dem, utan också bidra till att förlänga deras livslängd och därmed minska kostnaderna för framtida reparationer.

Ökat resursbehov

VME medverkar i samhällsbyggnadsförvaltningens arbete med detaljplaner. Vi samarbetar med konsulter för att ta fram kvalitativa geotekniska undersökningar, dagvattenutredningar och förprojekteringar i de detaljplaner där ny infrastruktur ska byggas. Arbetet med detaljplaner tar stora resurser i anspråk. Vi bedömer att ytterligare resurser behövs för att kunna fortsätta med utredningar i tidiga skeden.

Pulsenkäten för chefer och arbetsledare på VME visar att de som grupp är alltför hårt belastade. Belastningen bör således minska på gruppen. Det som efterfrågas av cheferna och arbetsledarna själva är ett kvalificerat administrativt stöd i frågor som rör arbetsmiljö, miljö, kvalitetsarbete och miljöcertifiering. För att arbeta med dessa frågor på ett strukturerat och samordnat sätt behövs fler resurser och att minska antalet arbetsplatser geografiskt.

Gatubelysningsnätet

Fortlöpande kontroll av belysningens andra delar som stolpar, luckor, linor, kablar och skåp krävs. Regelbundna inspektioner kommer att säkra anläggningens funktion och förbättra säkerheten för personal samt allmänheten. Detta arbete föreslås som ett driftprojekt i fyra etapper 2025 – 2028. Köpings kommuns gatubelysningsnät kommer att indelas i fyra områden med 1 500 stolpar var. Ett område ska kontrolleras vart fjärde år. I kontrollen ingår inspektion av gatubelysningens komponenter, åtgärd av fel, märkning och skyltning. Många stolpar saknar märkning och luckor behöver akut smörjning.

Utökad verksamhet

Kommunfullmäktige beslutade 6 november 2023 att investera i inre hamnen. För att kunna planera och genomföra det på bästa möjliga sätt, är det nödvändigt att öka gatu- och parkavdelningens driftbudget genom att tillsätta resurser som kan arbeta specifikt med området.

Kollektivtrafik

VME har tagit över hantering av kollektivtrafikfrågor i Köpings kommun. Regionen meddelar kommande års kostnader i april varje år. År 2025 ökar kostnaden med 100 000 kronor.

Omhändertagande av skrotbilar

Kostnaderna avser rödlappning, bortforsling och avregistrering av fordon. Under ett normalt år blir 25 fordon rödlappade, varav 15 blir bortforslade för avregistrering. För att kunna bibehålla nuvarande volym behövs en ramökning av driftbudgeten. Effekten vid utebliven ramökning innebär att skrotbilarna kan bli kvar på allmän platsmark och i värsta fall utgöra en trafikfara.

Effekterna av PKV exkl. PO-effekt

Kommunstyrelsens verksamheter

NÄMND, tkr	FÖRV	Ack utfall 2023	Prisökningar 2024	Prisökningar 2025	Prisökningar 2026	Prisökningar 2027
Kommunfullmäktige	Kommunfullmäktige	2 794	98	93	90	95
Kommunstyrelsen	Kommunledningsförvaltning	67 818	2 374	2 246	2 173	2 313
Kommunstyrelsen	Mark och fastighet	103 130	3 610	3 416	3 305	3 517
Kommunstyrelsen	Teknisk verksamhet	71 410	2 499	2 365	2 288	2 435
Summa kommunstyrelsen		242 358	8 483	8 027	7 766	8 265

PKV utgör ett prisindex för kommunal verksamhet och fungerar som ett viktigt verktyg vid bedömningen av kostnadsutvecklingen inom fasta löner och priser. Ovanstående tabell presenterar kostnadsökningar enligt PKV, exklusive PO-effekt

De konsekvenser som uppkommer vid utebliven ersättning för kostnadsökningar inkluderar behovet av ökade åtgärder för att upprätthålla en balanserad budget. Verksamheterna behöver tillsammans arbeta för att hitta åtgärder för de verksamheter där kostnadsökningar påverkar mest. Historiskt sett har inte resurser avsatts för att täcka kostnadsökningar enligt PKV, vilket har medfört att enheterna varit tvungna att förlita sig på överskott inom personalbudgeten för att klara ekonomiska påfrestningar. I dessa svåra tider har enheterna även varit tvungna att hålla lediga tjänster vakanta för att balansera resultatet och samtidigt försöka undvika negativa konsekvenser för arbetsmiljön och verksamhetens grundläggande uppdrag.

För mark och fastighet innebär detta att de får lägga en betydligt lägre satsning och medel på fastighetsunderhåll vilket får konsekvenser relativt omgående. Våra fastigheter har redan idag ett eftersatt underhåll och att fortsätta skjuta på detta ökar på problemet.

Enligt den årliga Nils-Holgersson rapporten framgår att priserna för en ”Nils-Holgersson” fastighet ökat med 11,1% från 2022 till 2023 samt mellan åren 2021–2022 ökade priserna med 14% alltså 25,1% prisökning på två år för fastighetsrelaterade driftkostnader. De priser som ingår i detta index är: el, elnätskostnad, värme, vatten och avlopp, samt avfallshämtning.

Effektiviseringar Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har fått till uppdrag att definiera effektiviseringsåtgärder som kommer att generera i 93 tkr i kostnadsbesparingar.

Effektiviseringsåtgärd	Genomförande		Effektivisering per år, mkr		
	Start	Slut	2025	2026	2027
Omkostnader förtroendevalda	2025	2025	0,1		
Summa			0,1		

Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder

Genom ytterligare god ekonomisk hushållning samt en översyn av förtroendevaldas omkostnader kan en effektivisering motsvarande 93 tkr vara möjlig. Det finns utrymme för att vara ytterligare restriktiv vid exempelvis när dagordningen innehåller få punkter och ärenden som inte är tidskritiska. Vid sådana tillfällen finns möjlighet att överväga om sammanträden ska ställas in.

Effektiviseringar kommunledningsförvaltningen

Nämnden har fått till uppdrag att definiera effektiviseringsåtgärder som kommer att generera i 5 269 tkr i kostnadsbesparingar. För kommunledningsförvaltningen innebär det 2 243 tkr i besparing.

Effektiviseringsåtgärd	Genomförande		Effektivisering per år, mkr		
	Start	Slut	2025	2026	2027
Organisationsöversyn	2024	2025	2,1		
Omkostnader säkerhetsavdelningen	2025	2025	0,15		
Summa			2,2		

Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder

Organisationsöversyn

Kommunstyrelsen strävar ständigt efter att förbättra och effektivisera sin verksamhet för att möta medborgarnas behov på bästa möjliga sätt. Detta mål förutsätter noggrann analys och identifiering av områden där resurser kan nyttjas och tilldelas mer effektivt, samtidigt som kvalitet och tillgänglighet höjs.

I samband med kommunfullmäktiges budgetbeslut den 6 november 2023 lades ett ytterligare sparkrav som skulle uppnås genom en omfattande översyn av organisationen. Förtydligandet av uppdraget framkom i beslutet den 23 januari 2024, KS § 11, vilket specificerade att en helhetsöversyn av kommunstyrelsens organisation ska genomföras med utgångspunkt i kommunstyrelsens reglemente. Denna granskning inkluderar således Kommunledningsförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen och Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME).

För närvarande inväntar förvaltningen resultatet av en extern organisationsöversyn. Syftet med denna granskning är att noggrant utvärdera samtliga aspekter av vår verksamhet för att tydligt identifiera områden där förbättringar och effektiviseringar kan genomföras. Genom att engagera en extern part med specialiserad kompetens och erfarenhet inom området säkerställer vi att vår analys är heltäckande och objektiv, vilket är avgörande för att fatta välgrundade beslut som gynnar både organisationen och samhället i stort.

Att avvakta resultaten av den pågående organisationsöversynen innebär att vi säkerställer att våra åtgärder baseras på en solid och detaljerad analys av vår verksamhet och dess behov i enlighet med vårt grunduppdrag. Resultaten av denna utredning förväntas vara klara i juni 2024 och kommer att ge rekommendationer till kommunstyrelsen om vilka åtgärder som bör vidtas för att förbättra och effektivisera verksamheterna med hänsyn till vårt grunduppdrag.

Efter att utredningen är avslutad kommer förvaltningen att granska de presenterade rekommendationerna och arbeta med dem under hösten 2024. Detta arbete kommer sedan att leda fram till ett förslag till nämnden om de effektiviseringar och förbättringar som bör genomföras inom förvaltningen.

Omkostnader säkerhetsavdelningen

Genom ytterligare god ekonomisk hushållning samt en översyn av säkerhetsavdelningens kostnader för administrativa tjänster och försäkringar kan en effektivisering motsvarande 150 tkr vara möjlig.

Det är däremot viktigt att tydliggöra de potentiella konsekvenser som däremot kan uppstå vid händelser som kräver omprioriteringar baserat på säkerhetsläget och behovet. Särskilt med tanke på att kommuner nu har ett större ansvar enligt lag att arbeta med brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Konsekvenser som kan uppstå är följande.

1. Ökad brottslighet: En minskning av resurser kan resultera i att kommunen inte har tillräckliga möjligheter att vidta effektiva åtgärder för att förebygga brott och skapa en trygg miljö.

2. Minskad trygghet och välbefinnande: Bristfälliga åtgärder för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete kan negativt påverka invånarnas känsla av trygghet och välbefinnande. Det kan resultera i att människor känner sig otrygga och undviker att vistas i sina närområden.

3. Långsiktiga konsekvenser: Otillräckliga resurser för brottsförebyggande arbete kan leda till eskalering av problemen och försvåra hanteringen på lång sikt. Det kan resultera i högre kostnader och behov av mer omfattande insatser i framtiden.

Sammanfattningsvis kan en ytterligare minskning av anslagen till kommunens brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete leda till ökad brottslighet samt försämrad trygghet och välbefinnande för medborgarna. Det är därför av yttersta vikt att dessa områden prioriteras och att tillräckliga resurser säkerställs för att skapa en trygg och säker miljö för alla invånare i Köpings kommun.

..

Effektiviseringar Mark och Fastighet

Nämnden har fått till uppdrag att definiera effektiviseringsåtgärder som kommer att generera i 5 269 tkr i kostnadsbesparingar. För mark och fastighet innebär det 1 682 tkr i besparing.

Effektiviseringsåtgärd	Genomförande		Effektivisering per år, mkr		
	Start	Slut	2025	2026	2027
Energieffektiviseringar	2024	2025	0,5		
Konsulttjänster hamnen	2024	2025	0		
Konsulttjänster mark	2024	2025	0,1		
Konferenser/utbildning	2025	2025	0		
Löpande fastighetsunderhåll (reparationer)	2025	2025	1,1		
Summa			1,7		

Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder

Vi bedriver kontinuerligt arbete med energieffektiviseringar av våra fastigheter. Som en följd av dessa åtgärder minskar förbrukningen av fjärrvärme, el och vatten.

När det gäller konsulttjänster minskar vi ytterligare användningen inom förvaltningen. Detta kan dock leda till att vi saknar den specialistkompetens som behövs i vissa specifika fall, vilket i sin tur kan påverka kvaliteten negativt.

Vi genomför även en översyn av våra processer och rutiner för löpande underhåll av våra fastigheter. Genom att identifiera och prioritera rätt åtgärder på rätt platser kan vi uppnå kostnadsbesparingar.

Effektiviseringar Teknisk verksamhet

Nämnden har fått till uppdrag att definiera effektiviseringsåtgärder som kommer att generera i 5 269 tkr i kostnadsbesparingar. För mark och fastighet innebär det 1 344 tkr i besparing.

Effektiviseringsåtgärd	Genomförande		Effektivisering per år, mkr		
	Start	Slut	2025	2026	2027
HVO	250101	251231	0,09		
LED-belysning	240701	241231	0,42	0,42	0,42
Centrumstädning	250101	251231	0,10		
Väglåttor	250101	251231	0,15		
Organisationsöversyn	240701	241231	0,58	0,58	0,58
Summa			1,34	1,00	1,00

Konsekvensanalys effektiviseringsåtgärder

Målet med effektiviseringarna är att bibehålla kvalitetsstandarderna i de centrala delarna av Köping samtidigt som vi effektiviserar kostnaderna i ytterområdena. Vi strävar efter att fördela besparingarna jämnt över olika verksamheter i stället för att spara på ett enskilt område. Effektiviseringarna bör i så ringa omfattning som möjligt drabba sådant som kan påverka säkerheten för trafikanter och medborgare, däremot tas ingen hänsyn till utseende, komfort eller upplevelse. Tyvärr kommer vissa besparingar på sikt innebära ökat slitage på anläggningar och som en direkt följd högre framtida reinvesteringar

HVO

Återgång till att tanka konventionell diesel i stället för HVO.

Effektiviseringen innebär ingen direkt påverkan på verksamhet, då det inte påverkar effekt eller andra tekniska aspekter på fordon. Miljön påverkas negativt i och med ökade CO² nivåer.

Ekonomisk potentiell besparing vid nuvarande prisskillnad ligger på cirka 90 000 kronor för teknisk verksamhet inom VME. För Köpings kommuns förvaltningar och VME skulle beslutet innebära cirka 330 000 kronor totalt. Om prisskillnaden kommer att neutraliseras skall en återgång till HVO ske.

LED-belysning

Förslaget innebär att effektiviseringar inom gatubelysning tidigareläggs. Flera planerade etapper med att byta ut ljuskällorna till ledbelysning har slagit ihop. Investeringen kommer att vara färdiga till 2025 i stället för 2027.

Centrumstädning

Upphöra med tillsyn och grovstädning av centrum i Köping, Kolsva, Ströbohög och vid informationstavlan under helgen. Städning utförs av VME:s beredskapspersonal på icke ordinarie arbetstid.

Konsekvensen blir ökad nedskräpning och högre belastning för personal på ordinarie arbetstid.

Vägslåtter

Klippning av vägrenarna har främst med trafiksäkerheten att göra. Vägslåtter slås av en extern entreprenör två till tre gånger per år. Om klippintervallet minskas med en gång per år, skulle besparingen motsvara ungefär 160 arbetstimmar till en kostnad av 950 kronor per timme.

Vägkanterna kommer att se mindre välskötta ut. Det finns risk för att sly och växter kan orsaka skador på vägkroppen och försämra avvattningen. En högre växtlighet innebär sämre sikt vilket kan leda till olyckor.

Organisationsöversyn

I och med neddragningar i budgetramen behöver vi se över bemanningen och omfördela arbetsuppgifter. Vi är återhållsamma med att tillsätta tjänster när medarbetare slutar eller går i pension.

Taxor och avgifter Teknisk verksamhet

Taxa/avgift	Avgift 2024	Avgift 2025	Förändring i %
Försäljningsplats dag på torg	10 kr/m ²	15 kr/m ²	50 %
Fordon	20 kr/m ²	-	-
El 230 V	50 kr	-	-
Minipris för upplåtelse	100 kr	150 kr	50 %
Foodtruck/matvagn	-	400 kr	-
Försäljningsplats månad på torg	30 kr/m ²	40 kr/m ²	33 %
Fordon	60 kr/m ²	-	-
El 230 V	150 kr	-	-
Minipris för upplåtelse	300 kr	400 kr	33 %
Foodtruck/matvagn	-	1 200 kr	-
Försäljningsplats år på torg	100 kr/m ²	130 kr/m ²	30 %
Fordon	200 kr/m ²	-	-
El 230 V	700 kr	-	-
Minipris per upplåtelse	1 000 kr	1 300 kr	30 %
Foodtruck/matvagn	-	10 000 kr	-

För att täcka ökade utgifter, bland annat elkostnader, behövs en korrigering av avgifter för torghandel. Separat avgift gällande fordon och el föreslås att upphöra från och med 2025. Ny avgift för foodtruck/matvagn föreslås från 2025 års.

Investeringar kommunledningsförvaltningen

2025

Prioritet	Investeringsobjekt	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp, mkr	Motivering	Drift-påverkan/år, mkr
1	Forum - lås och larm	Reinvestering	Övrigt	0,5	Nuvarande system är föråldrat och fungerar inte utifrån ett säkerhetsperspektiv samt att det troligen finns nycklar hos obehöriga som vi ej har kontroll över	
2	Forum teater – ljud och ljus	Reinvestering	Övrigt	1,2	Nuvarande ljud och ljus är undermåligt och behöver uppgraderas för att kunna ta emot fler externa uppsättningar. Armaturer behöver bytas ut mot energisnåla LED armaturer.	
Summa				1,7		

Inga identifierade behov finns på kommunledningsförvaltningen för investeringar 2026 och framåt.

Investeringar Mark och fastighet

2025

Prioritet	Investeringsobjekt	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp, mkr	Motivering	Drift-påverkan/år, mkr
1	Underhållsplan, planerat underhåll	Reinvestering	Tvingande	30,0	Stort behov av underhållsinvesteringar för att upprätthålla tekniskstatusen på fastigheterna	Beror på vilka investeringar som blir utförda
2	Förstärkt underhåll av byggnader (Hamnen)	Nyinvestering	Tvingande	1,1	Utifrån Mälarhamnars behov	Ökade hyresintäkter
3	Scheeleskolan	Reinvestering	Tvingande	10,0	Renoveringsbehov	
4	Karlbergsskolan	Reinvestering	Tvingande	7,0	Renoveringsbehov	
6	Fastighetsbildning	Nyinvestering	Tvingande	0,4	Lantmäterikostnader för avstyckningar mm	Betalas genom köpeskillingar
7	Köp och försäljning av fastighet	Nyinvestering		1,0	För att under året kunna göra mindre fastighetsregleringar och fastighetsköp	Ökad kapitalkostnad
	Summa			49,5		

2026

Prioritet	Investeringsobjekt	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp, mkr	Motivering	Drift-påverkan/år, mkr
1	Underhållsplan, planerat underhåll	Reinvestering	Tvingande	30,0	Stort behov av underhållsinvesteringar för att upprätthålla tekniskstatus på fastigheterna	Beror på vilka investeringar som blir utförda
2	Förstärkt underhåll av byggnader (Hamnen)	Nyinvestering	Tvingande	1,1	Utifrån Mälarhamnars behov	Ökade hyresintäkter
3	Scheeleskolan	Reinvestering	Tvingande	10,0	Renoveringsbehov	
4	Karlbergsskolan	Reinvestering	Tvingande	9,0	Renoveringsbehov	
5	Nibbleskolan	Reinvestering	Tvingande	5,0	Renoveringsbehov	
6	Fastighetsbildning	Nyinvestering	Tvingande	0,4	Lantmäterikostnader för avstyckningar mm	Betalas genom köpeskillingar
7	Köp och försäljning av fastighet	Nyinvestering		1,0	För att under året kunna göra mindre fastighetsregleringar och fastighetsköp	Ökad kapitalkostnad
	Summa			56,5		

2027

Prioritet	Investeringsobjekt	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp, mkr	Motivering	Drift-påverkan/år, mkr
1	Underhållsplan, planerat underhåll	Reinvestering	Tvingande	30,0	Stort behov av underhållsinvesteringar för att upprätthålla tekniskstatus på fastigheterna	Beror på vilka investeringar som blir utförda
2	Förstärkt underhåll byggnader (Hamnen)	Nyinvestering	Tvingande	1,1	Underhåll av byggnader inom hamnområdet	
3	MEAG	Nyinvestering	Tvingande	25,0	Uppbyggnad anläggningsyta, avvattnings och rening	
4	Scheeleskolan	Reinvestering	Tvingande	5,0	Renoveringsbehov	
5	Karlbergsskolan	Reinvestering	Tvingande	7,0	Renoveringsbehov	
6	Nibbleskolan	Reinvestering	Tvingande	7,0	Renoveringsbehov	
7	Fastighetsbildning	Nyinvestering	Tvingande	0,4	Lantmäterikostnader för avstyckningar mm	Betalas genom köpeskillingar
8	Köp och försäljning av fastighet	Nyinvestering		1,0	För att under året kunna göra mindre fastighetsregleringar och fastighetsköp	Ökad kapitalkostnad
	Summa			76,5		

2028 och framåt

Prioritet	Investeringsobjekt	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp, mkr	Motivering	Drift-påverkan/år, mkr
1	Fastighetsbildning	Nyinvestering	Tvingande	0,4	Lantmäterikostnader för avstyckningar mm	Betalas genom köpeskillingar
2	Köp och försäljning av fastighet	Nyinvestering		1,0	För att under året kunna göra mindre fastighetsregleringar och fastighetsköp	Ökad kapitalkostnad
3	MEAG	Nyinvestering	Tvingande	27,0	Uppbyggnad anläggningsyta, avvattnings och rening	
	Summa			28,4		

Investeringar Teknisk verksamhet

Fastställd investeringsbudget 2025 påverkar prioriteringarna för åren 2026 och framåt. Vilket gör det svårt att förutspå prioriteringsordningen 2026 och framåt. Under kolumnen *Anledning till investering* finns ett behov av att kunna välja säkerhet. Detta då vi gör investeringar även ur ett säkerhetsperspektiv.

2025

Prio	Investeringsobjekt 2025	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp (Mkr)	Motivering	Driftpåverkan/år (Mkr)
1	Investering större maskin/fordon	Nyinvestering	Övrigt	2,40	<p>Dessa investeringar är avgörande för att upprätthålla en hög servicenivå, samtidigt som vi ser till personalens välbefinnande och kommunens långsiktiga ekonomiska hållbarhet.</p> <ol style="list-style-type: none"> Traktorbyte - utbyte av nuvarande traktor från 2011. Den har gått över 10 000 timmar och lågbyggd. Vilket gör att den inte är lämplig för användning i skog och terräng. Inköp av harpa/sorteringsverk - planerar att investera i en harpa eller sorteringsverk för mellanlagerhantering. Detta kommer att underlätta arbetet och förbättra effektiviteten. Stor gräsklippare - för att ta hand om mer gräsklippning finns planer på att köpa en stor gräsklippare med en klippbredd på 2,5-3,5 meter. Genom detta kan personalen få mer varierade arbetsuppgifter, vilket i sin tur minskar slitage och arbetsrelaterade skador. Inköp av bom - inköp av bom som ska användas vid tipp (för massor). 	
2	Smärre investeringar driftavdelningen	Nyinvestering	Övrigt	0,80	<p>Dessa investeringar är avgörande för att upprätthålla en hög servicenivå inom kommunen, samtidigt som vi ser till personalens välbefinnande och kommunens långsiktiga ekonomiska hållbarhet.</p> <ol style="list-style-type: none"> Reinvestering i traktordragen sandspridare - det finns ett behov av att reinvestera i en traktordragen sandspridare. Nuvarande utrustningen är från 80-talet, rostig samt svår att reparera och få tag i reservdelar. Utbyte av åkgräsklippare - två åkgräsklippare av typen Raider behöver bytas. Nyinvestering i plogblad - en ny investering planeras för ett 240 cm plogblad till gång- och cykelbanemaskinen. Investering i ny kyltork och cyklonavskiljare - en ny kyltork och cyklonavskiljare för tryckluft planeras för verkstaden, garaget och snickarboden. Ny belysning i verkstaden - planerar att installera ny belysning i verkstaden. 	
3	Industribangård	Reinvestering	Övrigt	1,00	Utbyte av spår/spårväxel/slipers, signaler samt sidoytor för banpersonal.	
1	Toppbeläggningar	Reinvestering	Tvingande	8,00	Återkommande toppbeläggning är nödvändig för att bibehålla framkomlighet.	

1	Omläggning av befintliga gator	Reinvestering	Pågående -Ringvägen (mellan Florag och Sölveg)	5,90	Ringvägen (mellan Florag och Sölveg) - i samband med återställning efter VA- och fjärrvärmearbeten mellan Floragatan och Sölvegatan kommer VME att göra i ordning en ny gång- och cykelväg efter Ringvägen. Projektet omfattar omskevning av gatan, flytt av dagvattenbrunnar, ny gc-väg, gcm-passage, belysning och beläggning. Gång- och cykelvägen är en saknad och prioriterad länk som knyter ihop Östanåsgatan med en idrottsplats och Elunds sydöstra område. VME har ansökt om statlig medfinansiering för åtgärden.
2			Tvingande -Ällestavägen		Ällestavägen - projektet omfattar ny belysning, beläggning och en gc-väg för att knyta ihop gc-nätet i nordsydlig riktning. Marksättningar i gatan kommer att åtgärdas med geoförstärkning och höjjustering samtidigt som resten av gatan ses över. VME har ansökt om statlig medfinansiering för åtgärden"
1-2	Trafiksäkerhetsåtgärder	Nyinvestering	Säkerhet	1,15	Säkra gcm-passager, medborgarlöfte.
2	GC-banor utanför expl omr	Reinvestering - Omläggning av befintliga gc-vägar	Tvingande - Omläggning av befintliga gc-vägar	5,50	Omläggning av befintliga gc-vägar. Planering av toppbeläggningar av kommunens gc-vägar utgår från gc-vägarernas skick och VME:s beläggningsprogram. Under 2024 ska en ny underhållsutredning tas fram.
1		Nyinvestering - Gc-väg Odensviv - Fogdeg	Demografi - Gc-väg Odensviv - Fogdeg		Gc-väg Odensvivägen - Fogdegatan - längs Odensvivägen och Fogdegatan i Köping har många barn sin skolväg till Nyckelbergsskolan och Scheeleskolan. Idag finns endast smala gångbanor längs denna sträcka och barnen behöver cykla i blandtrafik längs en huvudled samt korsa två gator för att nå anslutande gång- och cykelvägar. Den befintliga gångbanan kommer att breddas till en fullgod gång- och cykelväg med belysning. Två säkra GCM-passager kommer att anläggas. Fogdegatan kommer att få ny toppbeläggning. VME har ansökt om statlig medfinansiering för åtgärden.
1	Parkeringsplatser	Reinvestering	Säkerhet -Snedparkering Östra Långgatan	5,95	Snedparkering Östra Långgatan - tekniska kontoret erhöll 200´ i budget 2018. Investeringen omfattar 15 parkeringsplatser med trottoar, belysning och vägmarkeringar. Projektet ska samordnas med renovering av fastigheten Grönsiskan 35. Marksanering av fastigheten har tagit flera år. På grund av inflation och förändringar behövs kompletterande investeringsmedel.
2			Säkerhet - Slottspraktikens parkering		Slottspraktikens parkering - den befintliga parkeringen ska renoveras för att bli mer attraktiv och funktionell. De två stora ekarna ska bevaras och en enkel parkyta ska göras i ordning kring dessa. 39 parkeringsplatser kommer att göras i ordning med ny belysning och rännstensbrunnar.
3			Tvingande – Parkerings-skytning		Parkerings-skytning - för att parkeringsövervakning ska fungera behöver flera parkeringsplatser skyltas om för att stämma överens med gällande lagrum. Denna första etapp fokuserar på tre av Köpings viktigast parkeringar i centrum: Tunadalsparkeringen, Hemköpsparkeringen och Järnvägsstationen.
2	Broar och konstbyggnader	Reinvestering	Tvingande – Damnbron	11,70	Reinvesteringar i kommunens brobestånd är ytterst nödvändigt för att garantera säkerheten.
2			Tvingande - Broar och konstbyggnader smärre åtgärder		Damnbron, bro över Köpingsån, GC7 - projektering av by bro. Broar och konstbyggnader smärre åtgärder - i samband med broinspektioner dyker inte sällan upp skador eller brister som behöver åtgärdas på kort varsel. Dessa är större än vad som anses vara enkla underhållsåtgärder.
1			Pågående och tvingande - Sylta		Sylta - kompletterande investeringsmedel. Byggnation av ny bro över Kölstaån.
1			Tvingande - Bro gc-väg Västeråstullen		Bro över gc-väg vid Västeråstullen, Torggatan, U 543 - reparation av befintlig bro som innefattar nytt tätskikt, beläggning och impregnering.

1			Tvingande - Bro gc-väg Karlbergsskolan		Bro över gc-väg vid Karlbergsskolan, Torggatan, U544 - reparation av befintlig bro och stödmur som innefattar nytt tätskikt, beläggning samt impregnering.	
3			Tvingande - Bro Brunnsvägen		Bro vid Brunnsvägen, Ringvägen U651 - planerad huvudinspektion inför projektering av tätskiktsbyte 2026.	
3			Tvingande - Vidhemstunneln		Vidhemstunneln, Ringvägen U652. - planerad huvudinspektion inför projektering av tätskiktsbyte 2026.	
3			Säkerhet - Kvarnparken		Kvarnparken erosionsskydd.	
1	Gatu- och vägbelysning	Reinvestering	Pågående och tvingande - Byte av gamla stolpar och fundament	9,75	Byte av gamla stolpar och fundament.	-0,20
1			Miljöeffekt och tvingande - Armaturbyte HPS till LED		Armaturbyte HPS till LED - sista etappen effektiviseringsåtgärd.	
3			Pågående och miljöeffekt - Utbyte av trästolpar Kindbro		Utbyte av trästolpar Kindbro - åtgärda en farlig och energislukande anläggning.	
2			Säkerhet - Stolpinsatser		Stolpinsatser - 2 etapper á 3 000 st.	
2			Säkerhet - GC-belysning Ringvägen		GC-belysning Ringvägen mellan Baldersgatan/Odensvivägen - statlig medfinansering.	
3			Säkerhet - Kabelbyte		Kabelbyte - 4 km/år.	
1	Ombyggnad parker	Reinvestering - Folkets hus plantering E2	Säkerhet - Folkets hus plantering E2	3,50	Folkets hus plantering E2 - projektet syftar till att öka trygghet och trivsel för gående och cyklister. Även gångtunneln ska ses över.	Ökade driftkostnader, okänt hur mycket i dagsläget
3		Reinvestering - Mindre åtgärder på park	Säkerhet - Mindre åtgärder på park		Mindre åtgärder på park - inköp av urnor och ny parkutrustning till parker, lekplatser och andra platser inom kommunen. Installation av kantband på befintliga planteringar för att minska skötselkostnader för ogräsrensning. Bondgårdsberget ska ses över enligt en motion från 2021.	
1		Nyinvestering - Källsortering på allmän plats	Tvingande - Källsortering på allmän plats		Källsortering på allmän plats - regeringen har beslutat om nya regler för sortering av förpackningsavfall. Från den 1 januari 2026 ska kommunerna samla in vanligt förpackningsavfall separat på torg eller i parker som är över 2 000 kvadratmeter och där det förekommer betydande mängder förpackningsavfall där kommunen har renhållningsansvar. I Köpings kommun ska nya behållare för källsortering installeras på Stora torget och Hökartorget i Köping, Centrumtorget i Kolsva, Rastplatsen Strö samt Malmöns badplats.	

2		Reinvestering - Nyckelbergsparken	Säkerhet - Nyckelbergsparken		Nyckelbergsparken - Nyckelbergsparken och lekplatsen intill behöver ses över. Investeringar i parken ingår i kommunens utvecklingsmål att utveckla Åpromenaden. Till 2025 äskas medel till att ta fram bygghandlingar inför planerad renovering 2026.	
1	Trädplantering	Nyinvestering	Miljö	0,70	30 nya träd.	
2	Lekplatser	Reinvestering	Säkerhet	2,00	Rinkens lekplats i Munktorp - större områdeslekplats intill multisportarenan i Munktorp.	
2	Bollplaner och aktivitetsytor	Reinvestering	Säkerhet - Tennisplan	2,40	Tennisplan kvarteret Jordgubben - reinvestering i eftersatt tennisbana.	
2			Säkerhet - Discgolfbana		Discgolfbana - syftet är att investera i en discgolfbana med 18 hål i Nibblesbackeskogen eller Johannisdalsskogen. Platserna kommer att utredas under 2024. Enligt medborgarförslag från 2022.	
3			Säkerhet - Utegyr		Utegyr Karlbergsskogen -syftet är att utöka utbudet av utegym i Köpings tätort i enlighet med medborgarförslag från 2022.	
1	Exploatering gata	Nyinvestering	Pågående	15,00	Exploateringen av Ullvi ängar beräknas överskrida tidigare beslutad budget. Därför äskas 15,0 miljoner kronor till investeringsbudgeten.	0,51
1	Exploatering park	Nyinvestering	Pågående	0,30	Exploateringen av Ullvi ängar beräknas överskrida tidigare beslutad budget. Därför äskas 0,30 miljoner kronor till investeringsbudgeten.	0,51
Summa 2025				76,05		0,82

2026

Prio	Investeringsobjekt 2026	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp (Mkr)	Motivering	Driftpåverkan/år (Mkr)
2	Investering större maskin/fordon	Nyinvestering	Miljö	2,30	<p>Moderna grävmaskiner är utformade med hänsyn till miljön, och genom att välja en modell med låga utsläpp kan vi bidra till en grönare och mer hållbar framtid.</p> <p>Grävmaskinen erbjuder en flexibel och anpassningsbar lösning, vilket gör den idealisk för kommunens skiftande behov.</p> <p>Finansiering för att förvärva en grävmaskin till driftavdelning. För närvarande köps 3 000-4 000 timmars tjänster in från externa entreprenörer. Genom att äga en egen grävmaskin kan den anpassas med specifik utrustning för att passa våra behov, såsom sopskopor och utrustning för att lyfta och plantera träd, vilket för närvarande hyrs till en hög kostnad. Dessutom skulle en egen grävmaskin ge oss förmågan att hantera akuta beredskapshändelser.</p>	
2	Smärre investeringar driftavdelningen	Nyinvestering	Miljö	0,80	Genom att investera i robotgräsklippare kan kapaciteten utökas och samtidigt spara på miljön. Dessa robotar släpper inte ut några avgaser och arbetar tyst, vilket gör dem till ett kostnadseffektivt och miljövänligt alternativ.	
3	Industriangård	Nyinvestering	Miljö	1,00	<p>1. För att säkerställa effektiv och pålitlig godstransport är dessa investeringar i järnvägen nödvändiga.</p> <p>2. Järnvägsinvesteringarna är en grundläggande del av infrastrukturen för att stödja den lokala ekonomin och handeln.</p> <p>Utbyte av spår/spårväxel/slipers, signaler samt sidoytor för banpersonal.</p>	
1-3	Toppbeläggningar	Reinvestering	Tvingande	8,00	Återkommande toppbeläggning är nödvändig för att bibehålla framkomlighet.	

1-3	Omläggning av befintliga gator	Reinvestering	Beror på tidigare års investeringar	8,30	Befintliga.	
1-3	Trafiksäkerhetsåtgärder	Nyinvestering	Säkerhet	0,50	Säkra gcm-passager, medborgarlöfte.	
1-3	GC-banor utanför expl omr	Reinvestering	Säkerhet	1,80	Omläggning av befintliga gc-vägar , Himlabacken.	
1-3	Parkeringsplatser	Reinvestering	Säkerhet	8,20	Malmöns parkering.	
1-3	Broar och konstbyggnader	Reinvestering	Tvingande och övrigt	22,30	Inre hamnen, Åpromenaden tillhör målområde 2.	
1-3	Gatu- och vägbelysning	Reinvestering	Säkerhet	8,88	Kabelbyte - Merparten av kommunens gatubelysningsnät är beroende av gammal papperskabel som har passerat sin tekniska livslängd. Detta orsakar återkommande kabelfel och kostsamma driftstörningar. För att minska underhållskostnaderna föreslår VME ett långsiktigt kabelutbyte där vi successivt byter ut mot modern kabel med kabelskyddsror. Med ett utbyte av 4 km kabel per år kommer det att ta 50 år innan all kabel har bytts ut.	
1-3	Ombyggnad parker	Reinvestering	Säkerhet	2,20	Biologisk mångfald.	
1-3	Trädplantering	Nyinvestering	Miljö	0,70	30 nya träd.	
1-3	Lekplatser	Reinvestering	Säkerhet	1,90		
1-3	Bollplaner och aktivitetsytor	Reinvestering	Övrigt 1	0,30		
1-3	Friluftsområden /naturbad	Reinvestering	Övrigt 1	1,00	Badplats Malmö	
1	Expolatering gata	Nyinvestering	Demografi/volymer	15,00	Försäljaren eller Skogsleden 2	
1	Expolatering park	Nyinvestering	Demografi/volymer	0,30	Lekplats och park på exploateringsområden där vi redan har byggt gatuområdet.	
Summa 2026				83,48		0,00

2027

Prio	Investeringsobjekt 2027	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp (Mkr)	Motivering	Drift-påverka
------	-------------------------	-----------------------------------	----------------------------	--------------	------------	---------------

						n/år (Mkr)
1	Investering större maskin/fordon	Nyinvestering	Miljö	2,30	Investering och förnyelse av befintlig maskinpark. Många av våra nuvarande större maskiner är gamla och har många maskintimmar, vilket leder till dyra reparationer och långa driftstopp som negativt påverkar verksamhetens ekonomi. Genom att investera i nya maskiner kan dessa kostnader minskas och förbättra vår effektivitet.	
2	Smärre investeringar driftavdelningen	Nyinvestering	Miljö	0,80	Investeringar i mindre maskiner kan uppstå oväntat, när utrustningen går sönder. Det kan vara svårt att planera för när dessa maskiner behöver bytas ut, och ofta måste de ersättas omedelbart. Exempel på sådan utrustning kan inkludera motorkapar, svetsar, kompressorer, elverk och mindre gräsklippare.	
3	Industribangård	Nyinvestering	Miljö	1,00	1. För att säkerställa effektiv och pålitlig godstransport är dessa investeringar i järnvägen nödvändiga. 2. Järnvägsinvesteringarna är en grundläggande del av infrastrukturen för att stödja den lokala ekonomin och handeln. Utbyte av spår/spårväxel/slipers, signaler samt sidoytor för banpersonal.	
1-3	Toppbeläggningar	Reinvestering	Tvingande	8,00	Återkommande toppbeläggning är nödvändig för att bibehålla framkomlighet.	
1-3	Omläggning av befintliga gator	Reinvestering	Beror på tidigare års investeringar	9,80	Befintliga.	
1-3	Trafiksäkerhetsåtgärder	Nyinvestering	Säkerhet	0,20	Säkra gcm-passager, medborgarlöfte.	
1-3	GC-banor utanför expl omr	Reinvestering	Beror på tidigare års investeringar	5,00	Omläggning av befintliga gc-vägar , Västra Långgatan.	
1-3	Parkeringsplatser	Reinvestering	Säkerhet	2,00	Hemköps parkering.	
1-3	Broar och konstbyggnader	Reinvestering	Tvingande och övrigt	39,10	Inre hamnen.	
1-3	Gatu- och vägbelysning	Reinvestering	Säkerhet	6,95	Kabelbyte - Merparten av kommunens gatubelysningsnät är beroende av gammal papperskabel som har passerat sin tekniska livslängd. Detta orsakar återkommande kabelfel och kostsamma driftstörningar. För att minska underhållskostnaderna föreslår VME ett långsiktigt kabelutbyte där vi successivt byter ut mot modern kabel med kabelskyddsror. Med ett utbyte av 4 km kabel per år kommer det att ta 50 år innan all kabel har bytts ut.	
1-3	Ombyggnad parker	Reinvestering	Säkerhet	1,50	Ny parkutrustning.	
1-3	Trädplantering	Nyinvestering	Miljö	0,70	30 st nya träd.	
1-3	Lekplatser	Reinvestering	Säkerhet	1,90		
1-3	Bollplaner och aktivitetsytor	Reinvestering	Övrigt 1	0,30		
1	Expolateringsgata	Nyinvestering	Demografi/volymer	15,00	Försäljaren eller Skogsleden 2	
1	Expolateringspark	Nyinvestering	Demografi/volymer	0,30	Lekplats och park på exploateringsområden där vi redan har byggt gatuområdet.	
Summa 2027				94,85		0,00

2028 och framåt

Prio	Investeringsobjekt 2028 och framåt	Typ (nyinvestering/reinvestering)	Anledning till investering	Belopp (Mkt)	Motivering	Driftpåverkan /år (Mkt)
1-3	Omläggning av befintliga gator	Reinvestering	Beror på tidigare års investeringar	18,30	Befintliga.	
1-3	Parkeringsplatser	Reinvestering	Säkerhet	16,00	Västeråsvägen (mittemot IP) samt Flygia.	
1-3	Broar och konstbyggnader	Reinvestering	Tvingande och övrigt	8,25	Inre hamnen.	
1	Expolatering gata	Nyinvestering	Demografi/volymer	15,00	Försäljaren eller Skogsleden 2.	
Summa 2028 och framåt				57,55		